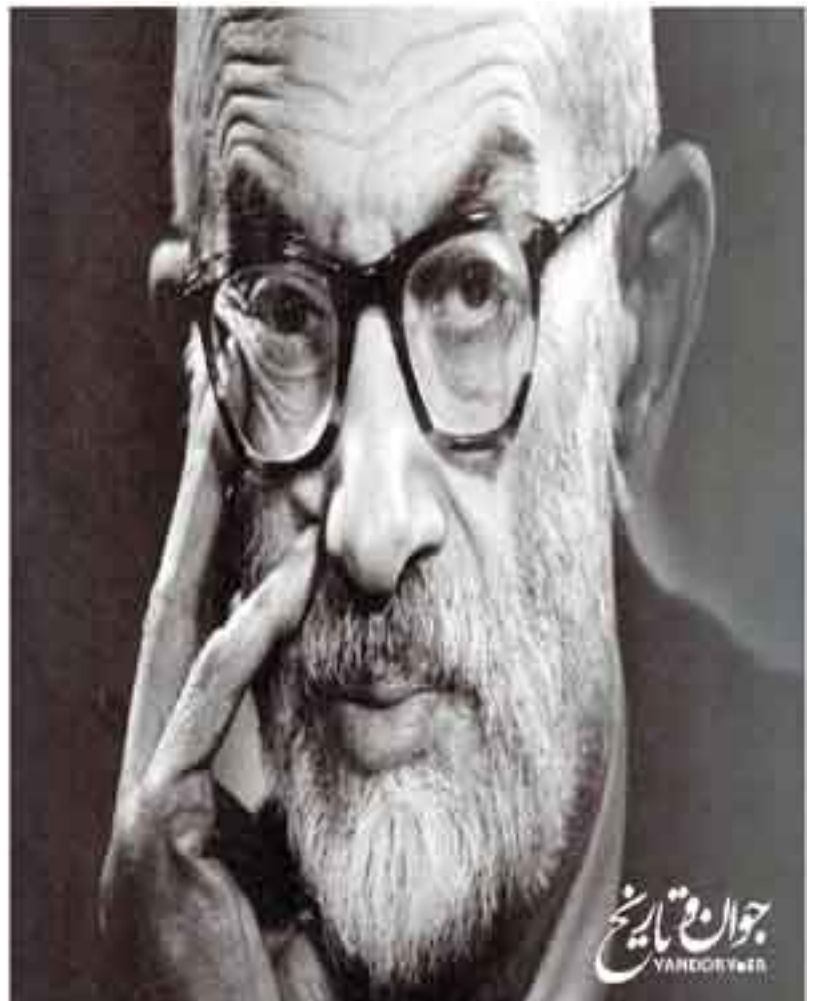

دوره پیشا مشروطه، دوره ارزانی!

۱۲ تیر ۱۳۹۵ ساعت ۱۲:۱۱

این که هنوز عده کثیری از مردم سالخورده ایران حکومت مشروطه را نفرین می کنند برای این است که نحوست این کار زندگی مادی مردم را فرا گرفت و از آن روز تاکنون مرتبا بالا می رود.....

جوان و تاریخ- سبک زندگی

سعید نفیسی از نویسندگان و تاریخ نویسان ایران در عصر معاصر است که در کنار آثار متعدد زندگی نامه خود را نیز به رشته

تحریر در آورده است. او که در سال ۱۳۴۵ بدرود حیات گفت، در تشریح ایران پیش از قاجار و ارزانی آن دوره مطالبی را به تحریر در آورده که خواندنی است. او معتقد است، وقوع مشروطه باعث بر هم زدن وضع اقتصادی مردم و ارزانی بود که بر ایران حاکم بود:

«... پدرم مرحوم دکتر علی اکبر نفیسی ناظم الاطباء طبیب اندرون ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه و جزو اطبای حضور و یکی از مشاهیر پزشکان تهران بود. در نتیجه سی سال خدمتی که شبانه روز در سفر و حضر به دربار سلطنت کرده بود پیش از مشروطه سالی ششصد تومان حقوق می گرفت.»

«سالی ششصد تومان حقوق پدرم حواله اصفهان بود و هر سال که حواله آن صادر می شد با این تشریفات بیش از سالی پانصد تومان به او نمی رسید. پیش از مشروطه با همین سالی پانصد تومان یک درشکه با دو اسب و سه اسب سواری و یک الاغ سواری برای ما بچه ها و حمام سرخانه و قهوه خانه و آبدارخانه مفصل را اداره می کرد و خانواده خود را که عبارت از زن و پنج فرزند بود در کمال رفاه نگه می داشت، و در اندرون ما گذشته از این که هر کدام از بچه ها دایه ای داشتند که آنها را شیر داده بود و برخی از آنها دیگر از خانه ما بیرون نرفته بودند. مادرم چهار خدمتکار زنانه داشت و پدرم یک قهوه چی، یک ناظر، یک مهتر، یک درشکه چی، یک دواساز، یک شاگرد دوا ساز، یک پادو دواخانه، یک نوکر دیگر برای آب و جاروب کردن با یک باغبان، یک حمامی(تون تاب) و لکه ای که مامور مراقبت از ما و بردن و آوردن از مدرسه بود در خدمت خود داشت و بدین ترتیب با همین سالی پانصد تومان بیست و پنج شش تن در کمال خوبی زندگی می کردند.»

«این که هنوز عده کثیری از مردم سالخورده ایران حکومت مشروطه را نفرین می کنند برای این است که نحوست این کار زندگی مادی مردم را فرا گرفت و از آن روز تاکنون مرتبا بالا می رود...»^۱

البته قضاوت مشروطه بدین طریق چندان عادلانه نیست؛ بخصوص آنکه همزمان با مشروطیت ما شاهد جنگ جهانی اول نیز بوده ایم. بنابراین نمی توان تقصیر همه گرانی ها را یکسره بر مشروطه نهاد. بعلاوه آنکه ظاهرا این نکته ای درست است که مردم همیشه از لحاظ ارزانی به گذشته خود قبطه می خورند و نسبت به آن حسی نوستالوژیک دارند. حسی که حتی امروز نیز در میان مردم ما هست.

۱- سعید نفیسی، خاطرات سیاسی، ادبی، جوانی، به کوشش علیرضا اعتصام، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۱، ص ۵۰۹-۵۰۸

